

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 10

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 8. mars. 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Árg.

A. T.

Einki gjørt við A.T. um streikað verður

TJÓÐVELDISMENN VILJA LATA A.T. FALLA

14. September hevur uppskot um at lata A. T. falla. So skjóta tjóðveldismenn uppá, at menn og feløg skulu leggja nógvan pening á borðið til eitt nýtt felag. Tá ið hetta er gjørt, skulu teir royna eftir einari millión av marshallhjálpi. Man hetta uppskotið fara at geva mongum manni á Tvöroyri dagligt breyð? Rímar tað ikki væl við hitt freka álpið á A. T. sum Suðr-pólin, ið var tann stóri »polypurin«, ið gróð grundina undan einum og øllum um kapp við Norðpólin? — Og so er og hevur A. T. verið hin mest avgjörda arbeðara- og fiskimannafyrirtøka, sum bara arbeðarar og fiskimenn áttu.

»Dagblaðið« skrivur hövuðsgein, smágreinir og stubbar um A. T., tenjar og vendar øllum tí viðvíkjandi við ósonnum frásögnum og útpillan — tí tað er ein hin avgjörda arbeðara- og fiskimanna fyrirtøkan.

»Dimmalætting« melur av og á inná A. T., skjýtur á P. M. Dam, men mælti tó seinast til, at menn skuldi ikki aftra seg við at royna at fáa tað aftur á fótur. Men so skuldi teir menn í driftsráðnum, sum hava barst fyrri at fáa menn at stuðla tað, heingjast upp í skorsteinin »til skrák og advarsel«.

Hóast tingið ikki vákaði eitt oyra, menn vann í hundraðtúsund við tað, tí kommunan tók »risikoina« aftaná A. T. sjálvt, noktaði tað til jóla at geva kommununi á Tvöroyri lánloyvi og bakgaranti til lán til A. T.

Nú hevur málið aftur verið á tingi. Allir megu viðganga, at einki mál, ið talan hevur verið um at sanera og rekonstruera, hevur ligið so væl fyrri sum tað. Alt skuldi verið greitt, peningurin greiður o. s. fr. Men so siga teir gavu harrar:

Einki verður gjørt við A. T. um streika verður.

Hvør er tann skilamaður, sum finnar samanhang millum endurreisning av einum arbeðaravirki og einari lónstreiku?

Jú. Teir harrar meina kanska, at teir kunnu kroysta Dam at selja ar-

Hull-trolarin KELT

fór í vánaligum veðri at leka vestanfyri Mikines sunnudagin. Aftaná at hava biðið um hjálp komu trolarin »Macheth« og ein týskur trolari til hansara. Frá Havnini fór Tórshavn við pumpum og eldslokkimønnum. Týs morgunin kom hann á Havnina. So nógur sjógvur var í honum at eldslokkingur var undir ketlinum.

beðaranna og fiskimanna hugsjónarmál og princippir og stríðsmál fyrri »ein verða«.

Dam hevur stríðst av øllum alvi fyrri A. T. Men tað fyrri seg. Hansara stríð fyrri arbeðsmanna og fiskimanna livsmálum í síni heild hava ikki verið nevnað og skulu aldri nervast av tí. Hvørt fyrri seg. Reinan skjöldur.

Tað kundi verið, at tað kom aftur um brekku, at menn riða so niðarlaga.

Javnaðar- og sjálvstýrismanna uppskot um at ganga fiskimonnum á móti í sáttmálakravi teirra felt av 15-mannavaldinum

STJÓRNARFLOKKARNIR OG TJÓÐVELDISMENN SAMTYTU MEIRALUTAUPPSKOTIÐ UM EINA KRYPULS-FORSKOTSSKIPAN, IÐ

einans gevur eitt sindur av forskoti til upphaldarar, men einki til ógiftar, og sum ikki hevði eitt orð um at broyta lönjavningargrunnsskipanina soleiðis, at ógiftir fiskimenn eisini kunnu fáa lönarviðbót

Fiskimenn kravdu fyrri at leggja aftur í havið annaðhvørt brutto-sáttmála ella sáttmálarnar í hövuðsheitunum sum teir vóru við teirri treyt, at lönjavningin og forskotsrindanin aftur vórðu sum tær hövdu verið, helst við nøkrum broytingum til bata fyrri fiskimenn.

Reiðararnir vórðu so samdir við fiskimenn um at undirskriva lönarsáttmálarnar, so brátt sum lögtingið hevði rættað skeivleikan móti fiskimonnum, sum hendi undan jól, tá ið meiriluti tingsins samtykti at avtaka forskotsrindanina og broyta lönjavningina, so ógiftir komu onga lönjavning at fáa.

Málið hevur verið á tingi og er nú avgjört av meirlutanum og tjóðveldismönnum.

Hesir flokkar samtyktu hetta uppskot frá Jens Chr. Olsen, Frederik Bláhamar og A. Sørensen: »Uppskot til broyting í lögtingslóg nr. 72 frá 22. desember 1951 um avrokning og lönjavningargrunn fiskimanna.

Gr. 1.

Til gr. 10 verður skoytt uppí:

Til allar

FISKIMENN OG MOTORPASSARAR

Málið um forskotsrindan og lönarviðbót er nú liðugt frá lögtinginum.

Okkara krav er ikki uppfyllt.

Lögtingið hevur viðtikið, at einans upphaldarar kunnu fáa lönarviðbót og eitt sindur av forskoti.

Sostatt er eingin sáttmáli í gildi, og tí skal eingin av okkara limum myntra við nøkrum skipi, til nakra veiði, fyrr enn nýggir sáttmálar eru gjördir og undirskrivaðir.

Limir, ið gera ímóti hesum boðum, verða hagreiddir eftir lógum felagsins.

Teir limir, sum í lótni eru siglandi, skulu myntra av fyrstu ferð, skipið kemur í føroyska havn.

Tórshavn, 7. mars 1952.

Føroya Fiskimannafelag.
Suðuroyar Fiskimannafelag.
Føroya Motorpassarafelag.

kr. 500.000 til veitingar av teim í 2. petti nevndu forskotum.

Teir góðu harrar siga, at peningur kann ikki fáast til vega til forskotsrindanina. Men í lógina seta teir, at um peningur so kann fáast í hvørjum króki, skal nevndin ikki hava loyvi at læna meiri enn upp í kr. 500.000 til forskotslön til ein part av fiskimonnum. Tá ið funnist var at hesum, helt landsstýrismaðurin Hákun Djurhuus, at teir kundu koma við broytingaruppskoti til at seta markið fyrri lánloyvinum hægri ella óavmarkað. Men tá risti ein annar av landsstýrismönnum á hövdið — og so varð hetta lága lokið liggjandi til forðan fyrri eini rúmligari finansieran av forskotsrindan.

Í stjórnarflokkanna avtöku av lógini fyrri jól og í hesum lága lofti sum er lagt í fyrri nýtsluni av peningi til forskotsrindan er alt sagt um stjórnarflokkanna vilja.

Í nevndini settu P. M. Dam og J. H. Danbjörg javnaðarmanna og sjálvstýrismanna vegna uppskot um::

1. Broyting í lógini um avrok-

Framh. á 4. s.

Allir prísir í landsstýrisins hondum

Landsstýrið hevur lagt fram á tingborð uppskot um avtöku av øllum prís-lógum. Ístaðin skal landsstýrið seta eitt prísráð, sum skal hava fullræði til at avgerða allar prísir og seta hámarksprísir, um tað vil. Kortini heldur landsstýrið sær rætt til at avtaka ella broyta allar avgerðir, ið hetta nýggja prísráðið ger.

Arbeðara- og fiskimannastættirnir verða útiðstýr. Teir kunnu sum ein dundrandi stóru minniluti sleppa a

siga hugsan sína um hámarksprísir, men uttan nakra avgerandi ávirkan — derút í troti!

Málið er, sigur landsstýrið at sleppa prísunum leysar til ta friu kappingina. Javnaðarmenn talaðu sterkt ímóti hesum bakbrest.

Valutaniðstøðin skal eisini umskipast, og leggjast undir sama av landsstýrinum valda prísráð. Mótmælisflokkarnir skulu einki hava at siga.

So ber til hjá teimum stóru!